

„Csak önmagához szabad mérni“

Szinetár Miklós a játékokról és a Háryról

Roppant hatalma van, legalábbis azon a csekély párszáz négyzetméteren; a tekintélyes tornyok tövétől a hatuszáz négyzetméteres eszmei fókuszáig, ahonnan a próbákat vezeti, s ahonnan mikrofonhangja igazítja-állítja a szereplőit, mint sakkmester az engedelmes figurákat — roppant hatalma van. Rendező. Aki az előadásban már kívül reked a produkcióból, s aki mégis egyszemélyben felelős érte. Szinetár Miklós az első szegedi fesztiválnyár óta minden évben felelős valamely darabért, most a Háry Jánosért — másodszer. Régi ismerős, a szegedi játékok barátja. Különben nem tenné rá immár tizenegyedik nyarát, pihenését, szabadságát. Valahogy ebben a szellemben fogalmazza meg a rendezés, a közreműködés, egyáltalán bármily aktív jelenlét ars poeticáját.

Somogyi Károlyné felvétele

Szinetár Miklós a mikrofonnál. Mellette a díszlettervező: Fülöp Zoltán

— Kodály daljátékát 1966-ban rendezte Szinetár Miklós Szegeden, s nevéhez fűződik a nagyszerű filmváltozat is; a külföldi cégek sorra rendelték, szerte a világon táblás közönséget vonzott a filmszínházakba. Az idei fesztiválon mennyiben találunk új vonásokat a Háry-színpadán?

— Három esztendővel ezelőtt közönségsiker volt, így semmi okom az alapelvek változtatni. Viszont már akkor láttuk, mi minden maradt az előadásban, ezeket az elemeket igyekeztünk most kibontani, vagyis az akkori produkciót továbbfejleszteni. Változatlanul vallom: a Háry itt, a Dóm előtt talált igazi otthonra, közönségre, ahol népies jellege hamisítatlan ízt kapott. Különben az idő is megérett már a történelmi iróniára, amit a darabból egészségesen lát ki a publikum. A Háryt két végletben lehet eltulozni: operettes, kabarészerű előadással, illetve zordarcú, szmoking-komolyoságú Kodály műként felfogni. Véleményem szerint mindkettő hibás: az iróniát, a humort azonos hullámhosszra kell állítani a darab mély történelmi igazságával. Az idei szereplőgárda

„válogatott csapat”, azt hiszem, velük sikerülni fog.

— Végül néhány szót, most már a televízió főrendezőjétől: A képernyő magyar klasszikusok sorozata, melyből eddig a Bánkót, Az ember tragédiáját és a Mandarint láttuk, milyen bemutatásokat ígér még?

— A televízióháromas céllal dolgozunk: mai magyar írók, Sánta Ferenc, Orkény István, Illés Gyula és mások műveinek adaptálása; kitekintés a nagyvilágba, szocialista országokból és nyugati szerzőktől válogatni; végül a fent említett magyar klasszikusok. Ez utóbbihoz legközelebb a Kékszakállú herceg vára, a Fából faragott királyfi, valamint a Csongor és Tünde tévéváltozata készül. És természetesen lesz majd folytatás.

Nikolényi István

Változások a szegedi színház vezetésében

A Szegedi Nemzeti Színház művészeti és gazdasági vezetésében változások történtek. Bozóky István, aki öt éven át a színház főrendezője volt, a Budapesti Irodalmi Színpadhoz szerződött a következő időre, s ezért felmentését kérte. Az 1969/70-es évadban a főrendezői feladatokat a színház igazgatója, Lendvai Ferenc Vass Károly vezető rendezővel együtt látja el, aki ed-

dig a békéscsabai Jókai Színház igazgató-főrendezőjeként működött.

A színház gazdasági igazgatója, Halasi Iván nyugállományba vonult. Helyét hároméves időtartamra dr. Szakács Kálmánnal töltötték be, aki már 1956-tól 1969-ig a színház helyettes gazdasági igazgatójaként dolgozott. A városi tanács végrehajtó bizottsága a felmentéshez, illetve a kinevezésekhez hozzájárult.

Gépmonstrum kalandos utazása

A közlekedésrendészet irányításával kalandos körülmények között érkezett meg kedden reggel Látatlanra egy 140 tonna súlyú gépmonstrum. A hatalmas alkotmány a Látatlanon épülő vékonypapírgyár egyik gépegysége. 32 méter hosszú, 6 méter magas és 5 méter széles berendezést Svédországba hajózták be, majd Hamburgtól uszályon szállították az Elbán, s Prága közelében nyolc tengelyes teherszállító platformra helyezték. A magyar határtól Látatlanig 3,5 napig utaz-

ott a gép. Az Osztjapenko-szobornál a Komárom megyei közlekedésrendészet „vette át” a szállítást irányítását. A Látatlanig tartó útszakaszon is sok, különleges feladattal kellett a szakembereknek megbirkózniuk. Felső vezetőketek áramtalanították, ideiglenes hidat építettek, s a forgalom átterelésével biztosították a szabad utat.

A fél Európát beutazó gépnek most a gyár területén is külön utat kell építeni, hogy végleges helyére kerüljön.

Elkészültek a gázbontók

A DÉGÁZ szegedi, Pulz utcai telepén elkészült a hét egységből álló gázbontó berendezés, amely a földgázból városi gázt készít. Az új, korszerű technológiával működő gázbontók a télen naponta 120 ezer köbméter városi gázt juttatnak a hálozatba.

Törzsgárda-jelvény a tanácsnál

A városi és a kerületi tanácsoknál már hosszabb ideje működő munkahelyükhöz jó munkával és példamutató magatartással ragszódó dolgozók erkölcsi és anyagi megbecsülésére, a köz érdekében végzett odaadó munkásságuk elismerésére a városi tanács végrehajtó bizottsága a Közalkalmazottak Szakszervezete Csongrád megyei bizottságával egyetértésben „Tanácsi munkáért” elnevezésű jelvényt alapított.

A jelvénynek arany, ezüst és bronz fokozata van. Arany jelvény 25, ezüst 20, bronz 15 évi folyamatos, megszakítás nélküli tanácsi munkaviszonyban eltöltött idő után jár. Az arany jelvény adományozása 35 és 40 éves szolgálati idő esetén megismételhető, illetve kivételesen két évvel korábban is kiadható a megfelelő fokozatú jelvény, ha a dolgozó nyugállományba vonul, vagy munkájával kapcsolatban jelentős évfordulóhoz érkezik.

A tanácsi dolgozók most alapított „törzsgárda jelvényvel” természetesen megfelelő összegű pénzjutalom is jár.

A város rendje Kilátó

Elmereng az ember a Lenin körút végi kilátóban. Azon mereng a Tisza-parton, hogy mégsem kilátástalan a helyzet: a szabad-térre készülődve éppen másfél hónapja figyeltünk meg derék romantikus embertársaimmal együtt egy szemétdombot a romantikus parton, s azóta lényeges változás történt. A szemétdomb ugyanis, mely a lépcsőhajlatot díszíti, háromszorosára nőtt. Következésképp mire eléri a kilátó magasságát, azok is észreveszik, akiknek el kellene hordani.

Azért lenne jó itt Szegeden egy magasabb kilátó, mert onnan könnyen meg-

lehetne látni mindazt, ami a Dóm közvetlen környezetén túl van. Azt, hogy a szabadtéri környéke nem egy négyzetkilométer, hanem a város jórésze, azok az utak — például a gizz-gazzal oldalt benőtt Kosbertársaimmal együtt egy szemétdombot a romantikus parton, s azóta lényeges változás történt. A szemétdomb ugyanis, mely a lépcsőhajlatot díszíti, háromszorosára nőtt. Következésképp mire eléri a kilátó magasságát, azok is észreveszik, akiknek el kellene hordani.

A dzsungel könyve

Az utolsó Éden — hirdeti a filmet egy oszlop a neves szegedi klinikák környékén. Akár belül is hirdethetné a valaha viruló, virágbeutatóval gazdag híres klinikakertekben, amelyek az utóbbi időkben inkább hasonlítanak egy Kipling-regény díszleteire, mintsem régi önmagukra. Egy ócska, régi tábla, amit az idő golyószerűen löttönkre, tántorog oda a látogató útjába, felkérve arra, hogy kímélje a parkot, a növényeket. Felesleges a tábla, nincs mit kímélni. Sem a belklinikák mögött, sem a fülklinikák környé-

kén. Pedig a régi szegediek még emlékeznek arra, hogy milyen nagy élmény volt a csendes, nyugodt klinikakertbe bejutni. Az elvadások okairól jócskán árulkodnak az építkezések itt-ott elhagyott téglahalmjai. De nem mindegyik része volt a kertnek felvonulási terület, nagyrésze olyan, amiről egyszerűen csak megfeledkeztek. Legalább ezeket kellene megmenteni. Mert a városi lakosság számára egy-két hasonlóan nagyírú park mellett ezek a nyugalom helyei: az utolsó Éden.

Halmocskák

Az Alföld tudvalevőleg eléggé sík terület, csak itt-ott a kanyarban van rajta egy-két halom. Az országút-kanyarban, ahol a teherautók szórnak le gondatlanul terhükből egy keveset. Van, akik aztán más halmocskák is: ezeket tatarozáskor rakják ki az utcára, aztán hosszú ideig ott felejtik. Így csinálták ezt az ipari vásár tőzsomszedságában is a Magyar Tanácsköztársaság útja 6. számú házban tegnap. Hogy meddig lesz ott a téglahalom, mely gátolja a nagyforgalmú uton a gyalogos közlekedést, csak

az isten tudja meg a tatarozó. Ez utóbbi igazán elmehetne Pestre egy kis tapasztalatcserére, és láthatná, hogy ott a belvárosban miként szállítják el azonnal fedett teherautón a házból kipakolt szemetet. De ha már a szegedi közterület illetéktelen használói nem okunak a főváros tapasztalataiból, akkor okulásuk abból a tanácsilletékes osztályai, és büntessék meg végre megfelelően a szegedi halmocskák tulajdonosait.

Veress Miklós

Hangos a ventilátor

Holländer Sámuelné olvasónk (Széchenyi tér 16. sz.) panaszkodik, hogy az edésségbolt (a volt Stühmer-üzlet) ventilátorja az udvaruk felé van beépítve és egész nap olyan nagy zajjal működik, hogy a lakókat zavartja. — Megnéztük a helyszínen a ventilátort, amire valóban szüksége van a parányi üzlethelyiségben dolgozó elárusítóknak, vendégeknek egyaránt. Amit levélírónk kér, hogy az utca felőli falra tegyék, úgy véljük, nehezen oldható meg. Bizonyára jobb lenne, ha a vállalat kicserélné egy kevésbé zajos szerkezetre. Ezúton is kérjük, oldják meg mielőbb.

A köszönet hangján

A szegedi IBUSZ szervezésében Ruzsáli Pálné magyar és Bogner István jogszólv vezető kíséretében abbázai kiránduláson vettünk részt, 28-an Szegedről — írja Kiss Lászlóné (Dózsa György u. 5.). — Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindkét vezetőnknek a figyelemességért, amiben részesítettek. Egyik magyar útitársunk rosszul lett és a jogszólv vezető azonnal mentőautóval Fiuméba vitette, hogy egészségét helyrehozza és az utat végig élvezhesse. Az elsorangú elhelyezésekért, programokért, valamint a sok figyelemességért ezúton szeretnénk hálás köszönetünket kifejezni.

SOS!... SOS!...

Nem hajó süllyed, de két házépítési engedély. S ez annál is inkább szomorú, mert a hivatalos álláspont az, hogy minden erővel segíteni, támogatni kell a magánérből építkezőket.

Kétéves várakozás után kapott építési engedélyt az év tavaszán Bors József (Veresacs utca 54.), aki Radnóti utca 44. számú telkére szeretne családi házat építeni. Ő is, vele szembe levő szomszédja is odaszállította már az építőanyagot a telkekre, de víz nincs, nem tudják kezdeni a nagy munkát. Már kérték a tanácsot (szomszédjának lapunk hasábjain felelt az I. kerületi tanács építési osztálya), de a tanács szerint 400 méteres szakaszra kellene közművesíteni, a távolság pedig (a vízmű is megmérte) 120 méter, vagyis 40 ezer forint helyett 12 ezer forint költséggel el-

készíthető. Tekintve, hogy a közeli Erdélyi tér felvonul építeni a víz- és csatornamű vállalat, megcsinálnák bizonyára ezt a viszonylag rövid szakaszt is.

Olvasónk — több érdekelt nevében — azt kéri, rendelje meg az I. kerületi tanácsnak a szakasznak a vízvezeték-építését. A házépítés költségei mellett nem tudják vállalni, hogy megcsináltatják őket (úgy véljük, túl nagy áldozat is lenne ez tőlük! — A szerk.), viszont az árok kiásását, majd pedig csövek lefektetése után a betemetés és a talajgyengégetés társadalmi munkában vállalnak. Ennek az ígéretnek a birtokában a víz- és csatornamű el is vállalná a munkát.

Tehát: SOS. I. kerületi építési osztály! A mentő: egy pótrendelés. Kérjük, tegyék meg!

Kutyadolog

„Nagyon sok a kutya a városban, az ember lassan megszokja sem tud tőlük” — írja B. J. S. azonkívül, hogy leírja, hogyan járnak a fák, az utcasarkok a kutyákkal, felpanaszkodik a bérházak lakóinak kellemetlenségét is. Mint elmondja, legszívesebben „megetetné” a házbeli kutyákat. (Ettől óva intjük, mert tudomásuk szerint ez büntetendő cselekmény.) Ha ön szerint a kutyatartók vétenek a rájuk vonatkozó rendeletek ellen, jelentse be a házkezelőszéknél!

Mások szeretik a kutyát, ön nem. Ez magánügy. Semiféle rendelettel nem tiltották ki a városokból a kutyákat. Berta János (Sándorfalva, Dózsa u. 36.) pedig arról ír hosszasan, hogy megvárható, mikor egy fiatal-

embert látott egy kis kutyával. Mert, aki az állatot szereti, rossz ember nem lehet — mondja a közmondás után, szabadon.

Mások nem szeretik a kutyát, ő meg igen.

Harmadiknak hadd szóljon az újságíró. Amikor éjszaka a szomszéd kutya ugatása ver fel, olyanokat mondok, hogy a közelgő szegedi kutyakiállítás előtt le nem köznél a Délmagyarország. Viszont, ha lenne több időm, magam is tartanék kutyát. Nem részletezem — magánügy. Csak azt akarom vele mondani, hogy szeretném összebékíteni a kutya és nem kutya párti embereket.

Két kérdés két kerülettől

A Lenin körút végét lezáró öntöttvas korlát helyett már jó ideje kovacsoltvas korlátot helyeztek el, de a régi még mindig ott van a rakparton. Meddig? — írja levélében Szabó Sándor (Attila u. 22.) olvasónk. Ezt az első kerületi tanácsból kérdezte, másik kérdésére a harmadik kerületi tanács adhat választ: hogy mikor lesz a Kandó Kálmán utca páratlan oldalán is járda? Mint vízdíjbeszedő, sokat jár arra, s tudja, hogy 7 éve elkészült a páros oldal, a másik még térdig érő sárral fogad esőben-hóban.

ARAMSZÜNET

Az Aramszolgálatot Vállalat közli, hogy 1969. július 21-én 6-15 óráig a Gogol u., Jósika u., Ságvári E. u., Petőfi S. sgt., Batthyány u., Alföldi u., Bécsi krt., Moszkval krt., Nemeskürös u., Felhő u., Rigó u. által határolt területen, valamint a Hunyadi J. sgt-i bérházaknál

aramszünet lesz.

SZERDA, 1969. JÚLIUS 16.

DÉLMAGYARORSZÁG 5